

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon interurban 115

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrti strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Pucelj, knjigo v roke!

Ne more vsak človek znati vsega. Od vsakega človeka se more in tudi mora zahtevati, da zna to, kar spada v področje njegovega stanu. Tako ožja izobrazba je vsakomur potrebna, širja pa je hvalevredna ter priporočljiva. Od vsakega človeka pa se tudi more in mora zahtevati, da ostaje v mejah svoje izobrazbe, ter da ne govori o rečeh, ki jih ne razume. V tem smislu opominja znani pregovor: »Le čevlje sodi naj koptar.«

Pucelj je po svojem poklicu mesar. O njegovih mesarskih sposobnostih nočemo govoriti, ker predpostavljamo, da jih ima v popolni meri. Pucelj je tudi političar. Kakšne sposobnosti je pokazal na tem polju, dokazuje zgodovina samostojne kmetijske stranke, katero je tako vešče in tako uspešno vodil, da jo je srečno pripeljal do roba prepada. Pucelj tudi dela v svojih govorih izlete na zgodovinsko polje. Na tem polju pa se mu je 28. oktobra pripetila velika nesreča.

V nedeljo, 28. oktobra, je namreč Pucelj imel na shodu kmetско-demokratske koalicije v Celju govor. Kaj je Pucelj govoril o politiki, ni treba zabeležiti, ker je splošno znano, kako Pucelj ravna s politično istino. Zaznambe pa je vredno to, kar je Pucelj povedal iz zgodovine. Po poročilu glavnega glasila kmetско-demokratske koalicije v Sloveniji »Jutra« je Pucelj med drugim povedal to-le: »Danes teden je zborovala kmetско-demokratska koalicija v Sisku. Zborovala je na istih zgodovinskih tleh, kjer smo pod Ljudevitom Posavskim pred stoletji pognali Hasan ago v Kolpo.

Ako človek kaj takega čita ali čuje, ne ve, ali bi se smejal ali jezil, ali pa bi storil oboje. Smejati bi se, ako bi bila kmetско-demokratska koalicija zborovala v Celju 1. aprila, ker bi mogel soditi, da je Pucelj svoje brihtne poslušalce hotel potegniti za nos. Jezil bi se, ako pomisli, kako strašna je mesarska sekira, s katero Pucelj kolje in seka slovensko zgodovino.

Kaj trdi Pucelj? On oznanja strmečim demokratom in radičevcem zgodovinsko »resnico«, da je Ljudevit Posavski pognal Hasan pašo v Kolpo. Pognal bi ga že bil, ako bi ne bil 770 let prej umrl, nego je Hasan paša utonil v Kolpi, ali pa če bi se

Hasan paša na čelu svojih Turkov slučajno pojavil 770 let prej pred Siskom.

Kdo je bil Ljudevit Posavski? Bil je okoli leta 815 veliki župan ali vojvoda na Hrvatskem na ozemlju med Dravo, Savo in Kolpo. Ker ni mogel prenašati frankovskega gospostva, je leta 819 pričel vojno zoper nemške Franke ter pridobil proti njim del Slovencev in Srbov kot svoje zaveznike. Franki so imeli veliko posla z Ljudevitom, poslali so morali zoper njega tekom 4 let deset vojsk, da bi njega in z njim združene Jugoslovane užugali. Leta 822 je Ljudevit zapustil svojo prestolnico Sisek ter je zbežal v Dalmacijo. Naslednje leto je bil zvičajno umorjen.

Kdo je bil Hasan paša? Bil je poveljnik Bosne, ki ga je turški sultan Murat III. leta 1591 postavil na to mesto. Bil je bojaželjen in krvoločni človek, ki je krajem, meječim na Bosno, storil ogromno zla. Leta 1593 je z vojsko 38.000 mož udaril na Sisek. Obleganemu Sisku, kojega obrambo je vodil zagrebški kanonik Blaž Gjurak, je prišla na pomoč kršćanska vojska, broječa samo 5000 vojakov, konjnikov in pešcev. Glavni poveljnik je bil kranjski plemič Andrej Turjaški. Dne 22. junija, na praznik sv. Ahacija, je prišlo do bitke pri Sisku, kjer so se proslavili Slovenci in Hrvati. Boj je trajal sa-

mo eno uro. Od 10.000 rednih turških vojakov se je z begom rešil le deseti del, drugi so poginili pod kršćanskim mečem, ali pa so se petopili v Kolpi. Med tistimi, ki so našli smrt v valovih Kolpe, je tudi bil Hasan paša. Drugi dan so kranjski vojaki prinesli Andreju Turjaškemu truplo turškega poveljnika Hasan paše. Iz njegove obleke je ljubljanski škof Tomaž Hren dal napraviti za ljubljansko stolno cerkev mašni plašč, ki je še ohranjen in ki se rabi vsako leto na praznik sv. Ahacija.

Takšna je zgodovinska resnica. Pucelj pa ne bi bil Pucelj, ako ne bi tudi z zgodovinsko resnico ravnal tako, kakor ravna z resnico v politiki. Na celjskem shodu je odredil Ljudevita Posavskega, da požene Hasan pašo in njegove Turke pri Sisku v Kolpo. V kako neprijetni položaj je Pucelj spravil slavnega jugoslovanskega junaka Ljudevita Posavskega, dokazuje naloga, ki mu jo je določil Pucelj: pognati Turke s Hasan pašo na čelu v Kolpo. Naloga je radi tega za Ljudevita neizvršljiva, ker takrat, ko je živel Ljudevit Posavski, Turkov ni bilo pred Siskom. V 9. stoletju Turkov sploh še ni bilo v Evropi, marveč so živeli v Aziji, iz koje so prišli v Evropo še le leta 1356. Iz ponesrečenega celjskega izleta na zgodovinsko polje pa sledi za Pucelja ta-le opomin: Knjigo v roke! Kdor hoče druge podučiti, mora sam kaj znati!



POPOLNI RAZGOVORI

V vas je prišel železničar in naši znanci so ga prijateljsko sprejeli. Razvil se je razgovor o delavstvu in delavskih strankah. Kmetje so pokazali veliko zanimanje za to.

»Kako praviš, da se naj reši delavsko vprašanje?« je načel gospodar, in železničar mu je odgovoril:

»Imamo pravzaprav tri pota, na katera silijo voditelji delavstva ter jim obetajo, da pride do cilja, do svojih pravic. Eni so komunisti. Ti ljudje hočejo, da se zatre vsaka lastnina, da je vse skupna last, da se vse potem deli. Do tega stanja se pa ne bo dalo priti drugače, kakor le s krvavo revolucijo, za to hočejo komunisti prevrat, nasilen, krvav prevrat. Ni čuda, da jih zasleduje vsaka država! V Rusiji, kjer so tudi napra-

vili revolucijo, so bili ravno kmetje krivi, da so v tej revoluciji zmagali komunisti. In res so kmetu odvzeli zemljo in jo proglesili za državno last. Toda le nekaj let je moglo to trajati. Tudi neizobražen ruski kmet ni mogel tega nasilja prenašati. Komunistem v Rusiji je dokazal, da je neumnost misliti, da bi kdaj bil na svetu tak red, v katerem bi bili vsi enako bogati, bi se vsem enako godilo!«

»Poznam jaz komuniste«, se je vtaknil vmes šalivec. »Njihovo načelo je: Kar je tvoje, je moje. Kar pa je moje, tebe nič ne briga!«

»Druga pot«, je nadaljeval železničar, »je pa ona, ki nam jo kažejo socialdemokrati, ali kratko nazvani: sociji. Ti zastopajo stališče, da se naj organizira le delavski stan, da naj organizirano delavstvo potem komandira nad vsemi drugimi stano-
vi. Oni imenujejo namesto stan — razredi, zato pravijo, da zastopajo